

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра міжнародних економічних відносин

Суховітрук Ігор Вадимович

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

«ІМПОРТНА ПОЛІТИКА: ЗАГАЛЬНІ ЦІЛІ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
УКРАЇНИ»

Спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Студента 4 курсу

_____

Суховітрука І.В.

групи МЕ-72а.ан.

Подається на здобуття освітнього ступеня бакалавр

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело _____ Суховітрук І. В.

Керівник д.е.н., професор

_____

Журавка Ф. О.

Суми – 2021 рік

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня бакалавр

на тему

«ІМПОРТНА ПОЛІТИКА: ЗАГАЛЬНІ ЦІЛІ ТА АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ»

студента Суховітрука Ігоря Вадимовича

Основний зміст кваліфікаційної бакалаврської роботи викладено на 25 сторінках, у тому числі список використаних джерел з 26 найменувань, який розміщено на 3 сторінках. Робота містить 5 таблиць, 1 рисунок та 1 додаток.

Ключові слова: ІМПОРТНА ПОЛІТИКА, ІМПОРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ, КАТЕГОРІЇ ІМПОРТУ, УМОВИ РОЗВИТКУ ІМПОРТА, АНАЛІЗ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ ІМПОРТУ, АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІМПОРТУ.

Мета кваліфікаційної бакалаврської роботи полягає у засвоєнні особливостей, загальних цілей та основних проблем імпоротної політики України.

Об'єктом кваліфікаційної роботи бакалавра є загальні цілі та актуальні проблеми ринку імпорту в Україні.

Предмет дослідження - розвиток імпоротної політики України.

У процесі дослідження залежно від цілей і задач використовувались відповідні методи дослідження економічних процесів, серед яких матеріалістичний (при теоретичному обґрунтуванні - поняття імпорту), порівняльний метод (при аналізуванні імпортних надходжень), метод статистичного аналізу (при аналізуванні найбільшої частки обсягу імпорту), а також спосіб відображення результатів наукових досліджень в графічній і табличній формах (при дослідженні факторів впливу на попит імпоротної діяльності

Інформаційною базою роботи є законодавчі та нормативно-правові документи з питань діяльності імпортової політики Державної служби статистики України, звітні дані Національного банку України, аналітичні огляди та звіти міжнародних фінансових організацій, дані інформаційно-аналітичних бюлетенів, а також періодичні видання та наукові публікації вітчизняних та зарубіжних авторів.

За результатами дослідження сформульовані такі висновки:

1. Визначено чинники, які впливають на розвиток імпортової діяльності. З'ясовано чому попит як функція залежить від низки певних факторів. Виділено два типи детермінанту попиту, а саме контрольовані та неконтрольовані.

2. З'ясовано, що імпорт забезпечує для виробничих та індивідуальних споживачів, а також для країни, до якої ввозяться товари, низку додаткових переваг і можливостей. До яких входить: доступ до дешевих і більш якісних товарів, дефіцитних товарів або товарів, яких взагалі немає на національному ринку, зростання конкуренції та стимулювання завдяки цьому модернізації виробництва, налагодження сталих виробничих зв'язків щодо кооперування виробництва з партнерами в усьому світі та розвиток НТП.

3. Розглянуто ресурсно-ринковий підхід до формування конкурентних переваг підприємства, а також систематичний погляд на економіку підприємства дозволили виділити в "імпортному потенціалі" підприємства "ресурсний потенціал", який обособлює сукупні ресурси, доступні підприємству.

Одержані результати можуть бути використані у процесі розробки стратегії зовнішньоекономічного розвитку України та оцінки ефективності проведення політики у сфері імпортової діяльності .

Результати апробації основних положень кваліфікаційної бакалаврської роботи розглядалися на: II Міжнародній науково-практичній конференції «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ І СТАЛИЙ РОЗВИТОК»

Рік виконання кваліфікаційної роботи – 2021 рік

Рік захисту роботи – 2021 рік

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу, економіки та менеджменту

Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
д.е.н., професор

_____

Петрушенко Ю.М.

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
(спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»)
студенту 4 курсу, групи МЕ-72а.ан.

Суховітруку Ігорю Вадимовичу

1. Тема роботи «Імпортна політика: загальні цілі та актуальні проблеми України» затверджена наказом по університету від «__» _____ 20__ року №__
2. Термін подання студентом закінченої роботи «__» _____ 20__ року
3. Мета кваліфікаційної роботи полягає у засвоєнні особливостей, загальних цілей та основних проблем імпортової політики України.
4. Об'єкт дослідження загальні цілі та актуальні проблеми ринку імпорту в Україні.
5. Предмет дослідження розвиток імпортової політики України.
6. Кваліфікаційна робота виконується на матеріалах та статтях вітчизняних і зарубіжних економістів, дослідницькі статті та огляди у спеціалізованих та періодичних виданнях. Довідники та інші актуальні джерела інформації.
7. Орієнтовний план кваліфікаційної бакалаврської роботи, терміни подання розділів керівникові та зміст завдань для виконання поставленої мети

Розділ 1 «Теоретичні основи розвитку імпортової діяльності» - 16 квітня 2021р
У розділі 1 розглянути імпорту діяльність, як вектор розвитку, проаналізувати умови розвитку імпортової діяльності та переглянути концептуальні засади імпортової політики.

Розділ 2 «Аналіз та оцінювання розвитку імпортової діяльності України» - 7 травня 2021

У розділі 2 провести аналіз імпортої діяльності України, визначити чинники, які впливають на розвиток цієї діяльності та зробити оцінку потенційного розвитку імпортої політики України.

Розділ 3 «Шляхи розвитку імпортої діяльності в Україні» - 14 травня 2021р.
У розділі 3 розглянути формування загальних цілей імпортої промисловості України та винайти методи вирішення актуальних проблем імпорту України.

8. Консультації з роботи:

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	д.е.н., професор Журавка Ф.О.		
2	д.е.н., професор Журавка Ф.О.		
3	д.е.н., професор Журавка Ф.О.		

9. Дата видачі завдання: «___»_____ 20__року

Керівник кваліфікаційної роботи _____

Журавка Ф.О.

Завдання до виконання одержав _____

Суховітрук І.В.

ЗМІСТ

Вступ.....	7
1 Теоретичні основи розвитку імпоротної діяльності.....	9
1.1 Імпортна діяльність як вектор розвитку.....	9
1.2 Адміністративно-правові та економічні умови розвитку імпоротної діяльності.....	10
1.3 Концептуальні засади розвитку імпоротної діяльності.....	12
2 Аналіз та оцінювання розвитку імпоротної діяльності України.....	14
2.1 Аналізування імпоротної діяльності	14
2.2 Чинники, які впливають на розвиток імпоротної діяльності	19
2.3 Оцінювання розвитку імпоротної діяльності	22
3 Шляхи розвитку імпоротної діяльності в Україні.....	25
3.1 Формування загальних цілей імпоротної промисловості України.....	25
3.2 Методи вирішення актуальних проблем імпорту України.....	26
Висновки.....	30
Перелік джерел посилання.....	32
Додатки.....	35

ВСТУП

Актуальність теми. Здійснювати операції котрі пов'язані з імпортною активністю корпорації, можуть лише люди з високою кваліфікацією. Вони розуміються на міжнародних правилах розрахунків та мають нормативну базу, щодо регулювання проведення валютних операцій в Україні та за кордоном. Імпортні операції залишаються одним із основних джерел валютної виручки підприємств-резидентів. Створення вигідних правових та податкових умов для українських компаній у сфері імпортних операцій стимулюватиме збільшення надходження іноземної валюти в країну.

Активізація, поширення та більше поглиблення економічних умов запроваджується завдяки імпортній політиці зовнішніх стосунків України. Через це, ще більше компаній почали займатися зовнішньоекономічною діяльністю.

Предметом спостереження великої кількості учасників ринку, які мають певну зацікавленість в кінцевих результатах його функціонування є активність кожного з суб'єктів господарювання в теперішніх економічних умовах. Через це розвиток та еволюція національної економіки напряду пов'язані з вирішенням проблем імпортних відносин. Тому вони дуже сильно впливають на темпи розвитку економіки в Україні. Сукупність проблем інформаційного забезпечення, котрі вирішуються шляхом аналізу в системі обліку не може бути ефективним, через відсутність аргументованого наукового відходу.

Мета роботи - засвоїти особливості, загальні цілі та основні проблеми імпортної політики України.

Для досягнення цієї мети важливо вирішити такі завдання:

- сформулювати загальні цілі імпортної політики;
- охарактеризувати імпортну діяльність України;
- оцінити розвиток імпортної діяльності;
- визначити основні проблеми імпортної політики;

- проаналізувати імпорتنу діяльність України;
- винайти методи вирішення актуальних проблем імпорту України.

Об'єктом кваліфікаційної роботи бакалавра є загальні цілі та актуальні проблеми ринку імпорту в Україні.

Предмет дослідження - розвиток ринку імпорту України. При написанні курсової роботи в якості загальних використовувалися наступні методи і методи наукового дослідження: порівняльний, матеріалістичний; спеціальні: метод статистичного аналізу, складання і угруповання; обробка літературних джерел, а також спосіб відображення результатів наукових досліджень в графічній і табличній формах.

Інформаційною базою дослідження є монографічні роботи і статті вітчизняних і зарубіжних економістів в професійних економічних виданнях.

1 ТЕОРИТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1 Імпортна діяльність як вектор розвитку

У загальному розумінні імпорт - це ввезення в країну іноземних товарів, послуг, технологій або капіталу для продажу та використання на внутрішньому ринку без будь-яких зобов'язань щодо їх повернення. Імпорт може регулюватися митом, а також нетарифними методами (кількісні обмеження, система ліцензування).

Реімпорт - імпорт товарів, які раніше експортувались, але не оброблялись. Країна імпорту - країна призначення товару; країна експорту - країна походження товару [1].

Багато імпортних товарів оптимізовано для продажу на внутрішньому ринку країни-виробника або відразу для кількох країн-експортерів: мови етикеток та інструкції, стереотипи зображень та рекламних слоганів, одиниці та розміри, конструктивні особливості.

Імпорт поділяється на кілька категорій:

- звичайний - імпорт товарів з метою їх продажу на внутрішньому ринку;
- реімпорт - імпорт товарів вітчизняного виробництва, які раніше вивозилися з митної території;
- імпорт товарів, які ввозяться для переробки, після чого вони знову експортуються;
- тимчасовий імпорт - імпорт для обмеженого перебування на території країни з подальшим експортом;
- поставки, здійснені в рамках транснаціональних корпорацій.

Квота - це кількісне обмеження на ввезення певної категорії товарів на територію країни. Квоти на імпорт бувають:

- глобальні - обмеження загального обсягу імпорту протягом певного періоду, незалежно від постачальників;

- сезонні - найпоширеніші для сільськогосподарської продукції;
- індивідуальні - для конкретної країни-експортера;
- тариф - встановлюється на імпорт конкретних товарів.

Процес споріднений з придбанням та ввозом (імпортом) в Україну певного товару з подальшою метою його продажу на національному ринку є імпортною операцією.

До імпортних операцій слід віднести:

- закупівля товарів у іноземних корпорацій на умовах комерційного кредиту;
- ввіз матеріальних товарів або послуг задля бартеру;
- ввіз матеріальних товарів в рахунок централізованих імпортних закупок;
- закупівля матеріальних товарів та послуг з оплатою готівкою або безготівкою;
- отримання матеріальних товарів та послуг в якості безоплатної допомоги.

Вартість імпорту разом із вартістю експорту формує зовнішньоторговельний оборот. Економіки зі значною часткою зовнішньоторговельного обороту - це відкриті економіки [2].

1.2 Адміністративно-правові та економічні умови розвитку імпортової діяльності

Покращення фінансових та економічних умов та становище держави напряму залежить від підходу зовнішньоекономічної активності. Через це треба звернути увагу на модернізовані шляхи управління зовнішньоекономічною діяльністю. Вони розглядають всі операції з економічної точки зору, тобто оцінюють ефективність її здійснення. В такій

ситуації не слід забувати, що треба враховувати зацікавленості з обох сторін (учасника та держави), такий підхід досить часто вимагає погодження сторін.

При першій появі компанії на зовнішньому ринку, їй перш за все доведеться проаналізувати та оцінити прибутковість своїх проектів та зовнішньоторговельних операцій. Перш за все треба проаналізувати довгострокові зміни у виробництві та ймовірність змін попиту на товар. Також треба враховувати ймовірні переміни виробничих витрат із зміною обсягу виробництва, зміни світових цін на сировину і кінцеву продукцію. В багатьох випадках взагалі неможливо врахувати всі чинники. Зі збільшенням кількості врахованих чинників очікуваний результат розрахунку стає значно вищим.

Досить складно вирахувати ймовірний потенціал великих міжнародних проектів дія яких пролонгована. Саме в цій ситуації існує складність передбачення автаркії проекту через такий чинник як інфляція. Взагалі оцінка ефективності проекту є приблизною, через те, що ризики визначаються методами математичної статистики і теорією ймовірностей. При цьому вказуються тільки ймовірні результати витрат на майбутні етапи.

Складність зовнішньоекономічних операцій не дозволяє формалізувати всі фактори впливу, тому система розрахунків не повинна мати єдиний критерій. Залежно від інтересів учасників, які беруть участь у проекті, може бути два або більше критеріїв.

Перш за все успішність втілення світових проектів та імпорتنих операцій залежить від досвіду і знань працівників та фахівців, котрі відповідають за їх реалізацію, а не від встановленої економічної оцінки. Економічні розрахунки не можуть виступати у ролі гаранта певних досягнень, але вони можуть полягати у фундаменті прийняття потрібних рішень. Отже треба перш за все слідкувати та володіти інформацією стосовно партнерів ті вміти вести перемови.

Поглибленням інтеграції економіки України в міжнародну економіку можна вважати тільки тоді, коли національна економіка почне приймати безпосередню участь в світових економічних відносинах [3].

Сьогодні в Україні спостерігається збільшення компаній, котрі почали приймати безпосередню участь в зовнішньоекономічній діяльності. Це є прямим наслідком трансформаційного процесу який є специфічним для всіх держав

До важливих атрибутів розвитку світової економіки можна віднести: перехід країни від закритої економіки до відкритої, збільшення економічної залежності між державами та інтернаціоналізація виробництва. Вищою формою інтернаціоналізації – є міжнародна економічна інтеграція.

1.3 Концептуальні засади розвитку імпоротної діяльності

Від зовнішньоекономічної політики уряду напряду залежить нинішня торгівля України та вибір векторів напрямку здійснення подальшої торгівлі. Тобто розглянувши загальний стан економіки, можна буде встановити певні вектори подальшого розвитку [4].

До загальновідомого факту можна віднести те, що більшість країн, які імпортують матеріально товари, виробляють їх поза межами країни, тому щоб вийти в плюс, вони намагаються експортувати власну продукцію. У розвинених країнах торгівельний баланс завжди буде з позитивним сальдо (експорт буде перевищувати імпорт), це говорить про те, що країна займається власним виробництвом більшості товарів, які необхідні для задоволення потреб національного населення. За статистичними даними, Україна останні роки має від'ємний торгівельний баланс, це означає, що імпорт в країні перевищує експорт. З цього робиться декілька висновків: національні виробники пригнічені, через надмірний імпорт, народ купує імпоротної продукції більше, ніж продаю, до цього використовуючи кредит, що стає причиною погіршення економічного стану та призводить до накопичення боргу.

Через це, в країні складається від'ємне сальдо балансу зовнішньоекономічної торгівлі. А вже за цим помічається тенденція розвитку зростання імпорту над експортом і на наступні роки. Останніми роками помітне зростання заробітної плати українців, що також призводить до більшого попиту на імпорту продукцію і це все відбувається через повільну трансформацію національної економіки. Також найближчим часом очікується зростання цін на хімічну промисловість, що теж посприє збільшенню витрат України на імпорт, і це є досить великою загрозою, щодо збільшення від'ємного сальдо балансу зовнішньоекономічної торгівлі.

На даний момент, через відсутність автоматичних формул розрахунку, абсолютна більшість національних імпортних шляхів здійснюються вручну і є незмінними. Через це Українські підприємства не мають можливостей залежно від ситуації, актуалізувати та незалежно від уряду швидко підлаштовуватися під ринок. У зв'язку з цим важко передбачити потенційний вектор розвитку національної економіки, а за цим постає висновок, що скоріш за все українська економіка продовжить свій пасивний розвиток. Проте Україна набирається досвіду, і в найближчі роки ми все ж таки можемо спостерігати покращення економічної ситуації в країні.

2 АНАЛІЗ ТА ОЦІНЮВАННЯ РОЗВИТКУ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1 Аналізування імпоротної діяльності

Інтеграція світового господарства виступає в ролі важливого чинника в пересуванні національних економік до світового ринку. Від впливу факторів внутрішнього та зовнішнього середовища залежить зовнішньоекономічна діяльність кожної з країн. Перш за все у повсякденному житті важливу роль в еволюції економічного становища держави відіграє світова торгівля. Все це дає можливість розвинути та оптимізувати своє виробництво, споживати дефіцитні або ексклюзивні товари, створювати конкуренцію і позбутися надлишків, які є зайвими на національному ринку. Основна перевага міжнародної торгівлі це те, що саме на зовнішньому ринку реалізується додана вартість, що міститься у товарах.

Одним із головних складових міжнародної торгівлі є імпорт. Під імпортом розуміють товари та послуги, які вироблені поза межами даної країни, але ввезені і споживаються в ній.

Дивлячись на це, ми можемо провести порівняльну характеристику з імпоротної діяльності України за 2020р. та 2019р.:

Таблиця 2.1 – Зменшення імпортих надходжень (2020р.)*

Найменування	Зменшення(дол.)	Відсоток(%)
Мінеральні продукти	на 4,6 млрд	35,3
Енергетичні матеріали, нафта	на 4,4 млрд	36,3
Руди, шлаки, зола	на 132,6 млн	25,1
Продукція машинобудування	на 2 млрд	9,7
Електричні машини і устаткування	на 1,2 млрд	17,8

Продовження таблиці 2.1

Найменування	Зменшення(дол.)	Відсоток(%)
Наземні транспортні засоби, крім залізничних	на 292,7 млн	5
Залізничні або трамвайні локомотиви	на 100,3 млн	49,8
Аеронавігаційні або космічні апарати	на 40,7 млн	26,3
Продукція металургійного комплексу	на 523,1 млн	14,3
Вироби з чорних металів	на 279,4 млн	25,4
Чорні метали	на 213 млн	17
Алюміній та вироби з алюмінію	на 25,5 млн	6,3
Продукція хімічної та пов'язаною з нею галузей промисловості	на 307,4 млн	2,8
Добрива	на 356,2 млн	29,7
Полімерні матеріали, пластмаси	на 157,4 млн	6
Продукти неорганічної хімії	на 116,3 млн	28,2
Продукція легкої промисловості	на 164,9 млн	5,3
Взуття	на 35,1 млн	8
Вироби зі шкіри	на 24,2 млн	20
Одяг текстильний	на 21,3 млн	5,7
Керамічні вироби	на 18,7 млн	7,8
Скло і вироби із скла	на 12,9 млн	4

*Джерело: створено автором за даними [5]

Зменшення імпортованих надходжень в Україну, в першу чергу, залежить від впливу коронавірусної кризи. По-друге Україна проводить політику захисту внутрішнього ринку. Тобто проводить "захисні заходи" такі як: спеціальні, компенсаційні й антидемпінгові мита. Так само зменшення

імпорту в Україну пов'язано з накладенням ембарго на Російську Федерацію.

Також слід зазначити, що не всі імпорتنі надходження у порівнянні з 2019 року зазнали зменшення, все ж таки відбулось збільшення імпорту товарів за наступними товарними групами:

Таблиця 2.2 – Збільшення імпорту товару (2020р.)*

Найменування	Збільшення (дол.)	Відсоток(%)
Продукція АПК та харчової промисловості	на 759,4 млн	13,2
Молоко і молочні продукти, яйця, мед	на 138,9 млн	82
Їстівні плоди і горіхи, цитрусові	на 121,7 млн	18,1
Тютюн	на 60,9 млн	12,3
Алкогольні і безалкогольні напої	на 54,4 млн	10,2
Овочі, коренеплоди	на 50,1 млн	23,6
Какао і продукти з нього	на 48,8 млн	14,9
Залишки і відходи харчової промисловості	на 46,5 млн	20,1
Різні харчові продукти	на 45,2 млн	10,3
Продукти із зернових культур	на 40,7 млн	20,3
Риба і ракоподібні, молюски	на 35,7 млн	26,1
Продукція з м'яса, риби	на 33,2 млн	26,1
Кава, чай, прянощі	на 28,9 млн	13
Олії тваринного або рослинного походження	на 27,1 млн	10,7
Продукти переробки овочів, плодів	на 19 млн	10

Продовження таблиці 2.2

Найменування	Збільшення (дол.)	Відсоток(%)
Деревина, паперова маса та вироби з деревини	на 104,1 млн	7,9
Друкована продукція	на 157,9 млн	445,1

*Джерело: створено автором за даними [5]

Що ж стосується зовнішньоторгівельних партнерів України, то до них можна віднести: США, Країни ЄС, країни СНД, Митний союз, РФ, Китай та Туреччину.

Головним торгівельним партнером України виступає ЄС. Внесок країн ЄС у зовнішньоторговельний оборот товарів та послуг у 2020 році склав 40,7%. Імпорт послуг зменшився на 8,7% і склав 26,3 млрд дол. Імпорт товарів зменшився на 6,2% і склав 23,5 млрд дол.

В ситуації з Митним союзом у 2020р. зовнішньоторговельний оборот зменшився на 34,1% та склав 15,4 млрд дол. Імпорт послуг зменшився на 30,3% і становив 8,1 млрд дол. Імпорт товарів зменшився на 29,9% і становив 7,9% млрд дол.

З країнами СНД зовнішньоторговельний оборот послуг і товарів у 2020р. зменшився на 31,6% і склав 17,6 млрд. дол. Внесок країн СНД у зовнішньоторговельний оборот товарів та послуг України у 2020р. склав 14,8%. Імпорт послуг зменшився на 29,3% і становив 8,8 млрд дол. Імпорт товарів зменшився на 29,1% і склав 8,4 млрд. дол.

Також одним із головних торговельних партнерів України залишається РФ . Внесок РФ у зовнішньоторговельний оборот товарів і послуг України у 2020р. склав 8,5% Зовнішньоторговельний оборот послуг з РФ у 2020р. зменшився на 40% і становить 10 млрд. дол. Імпорт товарів зменшився на 35% і становить 4,5 млрд. дол.

Важливими партнерами України також є Китай, США та Туреччина. Їх внесок становить відповідно 13,3%, 4,9%, 4,6%.

У 2020 році імпорт послуг з Китаєм збільшився на 19% і становив 15,7

млрд дол. Також імпорт товарів зменшився на 9,9% і склав 8,5 млрд. дол.

З США у 2020 році імпорт послуг зменшився на 4,5% і склав 5,8 млрд дол. Імпорт товарів зменшився на 10% і становив 3,4 млрд. дол.

Імпорт послуг з Туреччиною у 2020 році зменшився на 5,5% і склав 5,4 млрд. дол. Імпорт товарів зменшився на 2,8% і склав 2,8 млрд дол.

До найбільшої частки імпорту входять: продукція машинобудування, продукція хімічної промисловості, мінеральні продукти, продукція АПК, продукція металургійного комплексу, продукція легкої промисловості.

Рисунок 2.1 Найбільша частка імпортової продукції(2020р.)*

*Джерело: створено автором за даними [6]

2.2 Чинники, які впливають на розвиток імпоротної діяльності

Сучасний стан та результати імпоротної діяльності характеризуються нестабільністю через складні економічні умови та негативний вплив факторів зовнішнього середовища.

Попит як функція залежить від ряду факторів або факторів, що визначають попит. Існує два типи детермінант попиту, а саме контрольовані і неконтрольовані. До контрольованих належать ті, на які компанія має прямий вплив, і ті, рівень яких можна оцінити відповідно до стану внутрішнього середовища, включаючи товари, ціну, систему збуту, просування товару та стимулювання збуту. Що стосується неконтрольованих детермінант попиту, то компанія не має на них впливу або реалізує його опосередковано, отже, вони є чинниками зовнішнього середовища. Згідно з теорією конкурентного аналізу М. Портера, факторами безпосереднього зовнішнього середовища підприємства є споживачі, існуючі та потенційні конкуренти, виробники товарів-замінників та постачальники. До факторів віддаленого середовища належать демографічна, економічна, природна, технологічна, політична, правова та соціально-культурна складові[7].

Усі ці детермінанти визначають поточний ринковий потенціал. Поточний ринковий потенціал - це максимальний рівень початкового попиту, що досягається маркетинговим тиском усіх конкуруючих компаній та впливом неконтрольованих факторів навколишнього середовища в даний момент часу, а абсолютний потенціал ринку слід розуміти як верхню межу його поточного потенціалу за умови, що потенційні покупці споживають товари в оптимальній кількості. Невідповідність абсолютного потенціалу попиту на сучасному ринку визначає ступінь економічної доцільності ведення бізнесу, створює так званий ринковий резерв.

Імпорт забезпечує ряд додаткових переваг та можливостей для промислових та індивідуальних споживачів, а також для країни, до якої

імпортуються товари, включаючи доступ до дешевших та кращих товарів, дефіцитних товарів чи товарів, що не існують на національному ринку, збільшений конкуренція та заохочення. це модернізація виробництва, встановлення стійких виробничих відносин для співпраці виробництва з партнерами по всьому світу, розвиток технологій за рахунок розширення імпорту наукомістких товарів.

Традиційна класифікація факторів, що впливають на ринковий попит на продукцію, дозволяє аналізувати причини змін кон'юнктури світового ринку та передбачати можливі зміни залежно від тенденцій, що спостерігаються на ринку.

Таблиця 2.3 – Класифікація факторів впливу на попит імпортової продукції*

Класифікаційна ознака	Види
Ступінь спонукання до імпортової діяльності	Ті, що заохочують, ті, що гальмують.
Ступінь охоплення середовища впливу	Фактори зовнішнього середовища, фактори внутрішнього середовища.
Рівень важливості	Основні, другорядні.
Ступінь контрольованості	Контрольовані, неконтрольовані, частково контрольовані.
Сфера впливу	Фінансово-економічні, маркетингові, управлінські, виробничі, логістичні, соціальні.
Механізм дії	Фактори прямого впливу, фактори опосередкованої дії.
Часовий лаг	Фактори тимчасової дії, фактори постійної дії.
Рівень конструктивності (ефект впливу)	Конструктивні, деструктивні, нейтральні.
Рівень комплексності об'єкта впливу	Фактори одиничного впливу, фактори комплексного впливу

*Джерело: створено автором за даними [8]

Групу економічних факторів можна розділити на цінові, які включають ціну товару, та нецінові, що включають основний рівень розвитку потреб і ступінь їх задоволення, дохід споживача, ціни на замітники та додаткові товари, товар реклама, очікування дефіциту тощо. До соціальних факторів належать вплив соціальної та професійної структури суспільства, соціальне забезпечення та стан розвитку суспільних фондів споживання, рівень освіти та культурний розвиток споживачів тощо.

До стимулів належать зростаючий попит на продукцію на світовому ринку, вища прибутковість продукції на світовому ринку, наявність конкурентних порівняльних переваг, встановлення міжнародних відносин, уникнення сезонності попиту тощо. До факторів, що обмежують експортну діяльність компанії, належать нестабільність нормативно-правової бази щодо зовнішньоекономічних операцій, незнання особливостей законодавчої бази інших країн щодо імпорتنних операцій тощо.

Таблиця 2.4 – Фактори впливу на попит імпоротної діяльності підприємства*

Фактори зовнішнього середовища	Фактори внутрішнього середовища
Постачальники сировини та комплектуючих	Цілі та завдання імпоротної діяльності підприємства
Споживачі продукції в країні та за кордоном	Інформаційна база зовнішньоекономічної діяльності
Вітчизняні та іноземні виробники товарів-замінників	Технології виробництва експортної продукції
Конкуренти	
Політико-правові фактори здійснення зовнішньоекономічної діяльності	Ресурси забезпечення експортно-імпоротної діяльності
Інституційні фактори забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	Кадрове забезпечення експортно-імпоротної діяльності

Продовження таблиці 2.4

Фактори зовнішнього середовища	Фактори внутрішнього середовища
Сталість міжнародних зав'язків з країнами-партнерами	
Умови функціонування підприємства	
Фінансові, Управлінські, Маркетингові, Логістичні, Виробничі, Кадрові	

*Джерело: створено автором за даними [9]

Серед сукупності факторів впливу на імпорتنу діяльність та умов, якими вони доповнюються (фінансові, управлінські, маркетингові, логістичні, виробничі, кадрові), виділено такі рівні середовища:

- фактори впливу зовнішнього середовища;
- фактори впливу внутрішнього середовища [10].

Слід зауважити, що певні фактори з обох середовищ можуть впливати на формування тих чи інших умов здійснення імпоротної діяльності, як сприятливо, так і навпаки.

2.3 Оцінювання розвитку імпоротної діяльності

Найвища характеристика підприємства – його економічна можливість: процес споживання і примноження можливостей безперервний. Споживання завжди йде паралельно з його зростанням і проявляється лише в процесі використання. Взагалі, економічна можливість підприємства – це цілісність ресурсів, які є в арсеналі компанії і є ключовими для можливостей та меж підприємства в певних умовах.

Весь вчений світ вважає, що економічні можливості (потенціал) – це максимально можливий економічний прибуток, який є надбанням компанії саме зараз, якщо вона реалізує всі свої ресурси для нарощування виробництва, покращення якості продукції і впровадження новітніх розробок

технологічного розвитку [11].

Завдяки ресурсно-ринковому підходу до створення конкурентних переваг підприємства в «імпортному потенціалі» підприємства відокремилась особлива частина – «ресурсний потенціал», який представляє собою сімбіоз ресурсів, які упорядковані підприємством і визначаються кількістю, якістю, складом, співвідношенням і відповідністю цілям, які мають регулюватися підприємством на різних ступенях його зростання.

Економіка сьогодення виділяє такі економічні категорії імпортного потенціалу підприємства:

- порівняльний;
- ресурсний;
- виробничий;
- системно-структурний;
- функціональний.

Імпортні економічні можливості відіграють значну роль у формуванні процесу природного економічного розвитку. Він і підтримує все існуючий економічний рівень підприємства і забезпечує його ріст в прогнозованому майбутньому. Основний критерій – зріст економічних показників.

Таблиця 2.5 – Наукові підходи до визначення поняття експортно - імпортного потенціалу*

Прихильники	Назва підходу	Визначення
М.Портер	Компаративний	Експортно-імпортний потенціал забезпечується сучасними конкурентними перевагами фірм, які ґрунтуються на постійно здійснюваних інноваціях та оновленні технологій і тільки підприємства однієї галузі можуть вважатися конкурентами.

Продовження таблиці 2.5

Т. Голікова	Ресурсний	Експортно-імпортний потенціал визначається як основа визначення конкурентних переваг підприємства та його стратегічних зон господарювання, до яких належать, насамперед, економічна база фірми.
В.В. Швидкий	Результативний	Імпортний потенціал можна визначити як динамічну складову економічного потенціалу, організаційно-технічна структура якого, підкоряючись місії і цілям підприємства, з урахуванням впливу факторів зовнішнього середовища і внутрішнього стану, забезпечує стабільні обсяги продажів з заданим рівнем рентабельності на ринках далекого і ближнього зарубіжжя та знижує витрати на закупки з-за кордону.
М. Будко	Системно-структурний	Експортно-імпортний потенціал – це спосіб досягнення і виявлення цікавих ринків збуту на глобальному ринку за допомогою загальних торговельних даних та аналізу ринку.
В.Г. Герасимчук	Функціональний	Експортно-імпортний потенціал підприємства – комплексний показник, який враховує особливості і характеристики підприємства, аналізує його позиціонування на зовнішньому ринку та прогнозує його можливості на ньому враховуючи його ресурси .

*Джерело: створено автором за даними [12-13]

Оцінка та вимірювання імпортного потенціалу підприємства необхідні, оскільки це робить можливим вплив на поточний стан та можливий розвиток фірми, встановлюючи розмір та напрямок змін, визначаючи більш ефективні шляхи зростання, прогнозування та плани подальшого вдосконалення відтворення та використання ресурсів на основі балансу.

3 СТАНОВЛЕННЯ РОЗВИТКУ ІМПОРТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІВ УКРАЇНИ

3.1 Формування загальних цілей імпоротної промисловості України

Імпорт забезпечує виробництву та окремим споживачам, а також країні, до якої імпортуються товари, ряд додаткових переваг та можливостей порівняно з автаркічною ситуацією. До них належать:

- готові вироби, сировинні та інші матеріали, комплектуючі деталі, тощо. – більш дешевші та якісніші;
- доступ до ексклюзивних, або дефіцитних товарів, які не виробляються на території країни-імпортера;
- відчуття конкуренції, котре сприяє оптимізації, та підвищенню рівню виробництва країни-імпортера;
- налагодження сталих виробничих зв'язків щодо кооперування виробництва з інонаціональними партнерами;
- розвиток технологій завдяки поширенню ввезення наукомістких товарів[14].

До основних видів українського товарного імпорту слід віднести: продукти нафтопереробки, продукція хімічної та нафтохімічної промисловості, паливно-енергетичні ресурси, сировина, електроніка та продукція АПК.

Україна імпортує значну кількість паливно-енергетичних ресурсів, що в першу чергу пов'язано з неефективним споживанням енергії в країні. Крім того, Номенклатура внутрішнього імпорту відстає в ряді важливих напрямків НТП та промислового розвитку. Таким чином, видно, що характер національного імпорту та завдання його оптимізації залежать від загальних умов репродуктивного комплексу країни та політики, спрямованої на підвищення ефективності економіки.

Також важливою метою є впровадження, використання на внутрішньому ринку країни-імпортера, реімпорт, отримання споживчих та

виробничих послуг від іноземних партнерів на платній основі. Ввезення з-за кордону продуктів, послуг та товарів при імпорті здійснюється за допомогою найрізноманітніших способів - залізничним, морським, повітряним, наземним транспортом, а також за допомогою передачі через засоби електронного та поштового зв'язку.

Імпортом також вважається вид підприємництва українських резидентів, щодо закупівлі товарів, послуг, різних технологій для реалізації всередині країни, надання зарубіжними компаніями українським суб'єктам господарювання послуг у вигляді переміщення продукції, пасажирів, страхування вантажів, проведення банківських, поштових, телеграфних операцій, допомога у веденні наукових розробок, досліджень, проектування, технічних послуг і ін [15].

До головних задач можна віднести - зниження виробничих витрат шляхом використання сировини за нижчою вартістю. Це дозволить збільшити прибуток, зробити національне виробництво більш ефективним. І ще одна важлива ціль - створити конкурентне середовище всередині вітчизняного ринку.

3.2 Методи вирішення актуальних проблем імпорту України

Перш за все слід зазначити, що проблема оптимізації імпорту не обмежується завданням зниження його абсолютних показників. З однієї сторони, лише сукупний кількісний показник імпорту не відображає ступінь його ефективності. З іншої сторони, заходи, спрямовані на зменшення імпорту і які дійсно можуть мати позитивні наслідки для національної економіки, іноді можуть завдати значної шкоди. Надмірний ентузіазм щодо розвитку антиімпортного виробництва може бути особливо небезпечним. Через те, що за своєю природою такий підхід значно обмежує ринковий розвиток

національного виробництва. І перш за все, таке обмеження продажів. Антиімпортні цілі передбачають зосередження головним чином на національному ринку, і навіть у набагато більшій країні, ніж Україна, цього може бути недостатньо для створення надійних та ефективних ринкових структур. Крім того, якщо є організації, проти яких спрямовані антиімпортні програми, слід припустити, що вони вже розділили міжнародні ринки.

Однак це не означає принципової недоцільності аргументів проти імпорту. У багатьох галузях промисловості та сільському господарстві антиімпортна політика може забезпечити ринкові переваги через факторні переваги (наприклад, дешева робоча сила) та географічну близькість до споживачів. Крім того, поділ міжнародних ринків не завжди означає практичну неможливість довгострокового доступу до них, особливо в умовах поточної диверсифікації попиту.

Не слід забувати, що імпорт в країну є важливим джерелом доходів бюджету. Інструментами оподаткування імпорту є ввізні мита, акцизи та податок на додану вартість.

Проаналізувавши які товари імпорту конкурують з товарами країни-імпортера, а які навпаки сприяють розвитку НТП, ми зможемо виділити ефективність митної політики. Перш за все завдяки науково-технічній стратегії і повинна формуватись митна політика. Однак про такий підхід в Україні, навіть, не йдеться мова.[16].

Політика оптимізації імпорту використовує набагато більше інструментів тарифних та нетарифних обмежень, а регулювання експорту – навпаки. Однак використовуються також інструменти підтримки (прямі або непрямі), які можуть бути спрямовані для покращення загальної економічної ситуації в державі, як чинник більш ефективного використання імпорту, а також на підтримку вітчизняних галузей у конкуренції з іноземними конкурентами в обох країнах. внутрішній та зовнішній ринки.

Запровадження антидемпінгового механізму розслідування є найбільш діючим методом протидії імпорту, який використовується в умовах

глобалізації та лібералізації торгівлі, але офіційно не суперечить їм. Українська практика все продемонструвала, що це офіційно правильний метод боротьби з недобросовісною конкуренцією, що здійснюється шляхом незаконної маніпуляції цінами, може стати засобом протидії конкурентам загалом. Наприклад, причиною звинувачень у демпінгу може бути більш ефективне виробництво або низька заробітна плата: і перша, і друга забезпечують нижчі ціни, і насправді не має нічого спільного з недобросовісною конкуренцією.

Під недобросовісною конкуренцією розуміються:

- впровадження демпінгового імпорту, до якого застосовуються антидемпінгові заходи;
- впровадження субсидованого імпорту, до якого застосовуються компенсаційні заходи;
- впровадження інших дій, що за українським законодавством визначаються, як недобросовісна конкуренція [17].

На сьогодні для України актуальним завданням є запобігання невинуватеному проникненню товарів на її територію за демпінговими цінами.

Підсумовуючи вищезазначене, ми можемо визначити основні напрямки оптимізації імпорту в Україні в наступному переліку заходів та методів регулювання:

- перехід до використання альтернативних імпортних джерел енергії - сонячної, енергії вітру, супутнього газу, метану з вугільних шарів, етилового спирту; доцільно було б перевести ряд електростанцій, які використовують газ, на вугільне паливо;
- збільшення розвідки та власного видобутку нафти та газу, повномасштабний видобуток паливних родовищ;
- розташування на території України виробництва тих товарів іноземних брендів, які характеризуються найкращими споживчими властивостями та користуються великим попитом;

- щоб не було перешкоджань для створення та формування нових галузей виробництва та тих галузей, що не встигли реформуватись або оптимізуватись, а лише перейшли до ринкової діяльності, треба ввести обмеження сродного імпорту в Україну;

- запровадження нових та ефективних методів антидемпінгових розслідувань та процедур проти іноземних фірм, яких можуть звинуватити у недобросовісній конкуренції;

- розробка та розвиток альтернативних імпортних поставок виробництв-стимулювання інвестицій у розвиток тих галузей економіки, які програють у міжнародній конкурентній боротьбі, зокрема і на національному ринку через об'єктивний дефіцит у них фінансових ресурсів;

- розробка нових методів радикальної раціоналізації матеріалоспоживання та енергоспоживання, поширення заощадливих технологій у виробництві та в побуті [18].

ВИСНОВКИ

У загальному розумінні імпорт - це ввезення в країну іноземних товарів, послуг, технологій або капіталу для продажу та використання на внутрішньому ринку без будь-яких зобов'язань щодо їх повернення. Імпорт може регулюватися митом, а також нетарифними методами. Встановлено, що імпорتنі операції залишаються одним з головних джерел валютних надходжень підприємств-резидентів.

На основі аналізу літератури було визначено класифікації факторів впливу на попит імпоротної продукції; фактори впливу на попит імпоротної діяльності підприємства; наукові підходи до визначення поняття імпортного потенціалу: компаративний, ресурсний, результативний, системно-структурний та функціональний.

Було визначено чинники, які впливають на розвиток імпоротної діяльності. З'ясовано чому попит як функція залежить від низки певних факторів. Виділено два типи детермінанту попиту, а саме контрольовані та неконтрольовані.

Було з'ясовано, що імпорт забезпечує для виробничих та індивідуальних споживачів, а також для країни, до якої ввозяться товари, низку додаткових переваг і можливостей. До яких входить: доступ до дешевих і більш якісних товарів, дефіцитних товарів або товарів, яких взагалі немає на національному ринку, зростання конкуренції та стимулювання завдяки цьому модернізації виробництва, налагодження сталих виробничих зв'язків щодо кооперування виробництва з партнерами в усьому світі та розвиток НТП.

З'ясовано, що завдяки ресурсно-ринковому підходу до створення конкурентних переваг підприємства в імпортному потенціалі підприємства відокремилась особлива частина – ресурсний потенціал, який представляє собою симбіоз ресурсів, які упорядковані підприємством і визначаються кількістю, якістю, складом, співвідношенням і відповідністю цілям, які мають

регулюватися підприємством на різних ступенях його зростання.

Винайдено та опрацьовано цілі імпортової промисловості України:

- доступ до дешевших та якісніших товарів - готової продукції, сировини та інших матеріалів комплектуючих;
- наповнення ринку дефіцитними товарами або товарами, які не виробляються на національній території;
- зростання конкуренції та стимулювання завдяки оптимізації, збільшення виробництва на національній території;
- встановлення стабільних виробничих відносин для виробничої кооперації з інонаціональними партнерами;
- розвиток технологій завдяки розповсюдженню імпорту наукомістких товарів.

Визначено та оброблено основні напрямки оптимізації імпорту в Україні, які включають у себе:

- радикальна раціоналізація споживання енергії та матеріалів;
- перехід до використання альтернативних імпортних джерел енергії;
- збільшення розвідки та власного видобутку нафти та газу, повне видобуток паливних родовищ;
- запровадження виробництва на національному ринку тих іноземних компаній, які відзначились високими споживчими можливостями на внутрішньому ринку та користуються попитом;
- обмеження імпорту тієї продукції, яка перешкоджає будівництву нових галузей та тих галузей виробництва, які не оптимізуються і лише перейшли до ринкової діяльності;
- розробка та розвиток альтернативних імпортних поставок виробництв.

СПИСКО ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Митний режим реімпорту // Митна енциклопедія : у 2 т. / І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін.. — Хм. : ПП Мельник А. А., 2013. — Т. 2 : М — Я. — 536 с.
2. Митний кодекс України від 13.03.2012 р., № 4495-V. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
3. Бендерський Ю. Реалії світогосподарських процесів і місце в них України // Економіка України. – 2013. – №1. –с. 70-75.
4. Економічний аналіз і актуальні тенденції: прогноз на 2018-2020 р. Міжнародний центр перспективних досліджень. - 2018. – Режим доступу: <http://icps.com.ua/schomisiyachnyybyuleten-ekonomichnyy-analiz-i-aktualni-tendentsiyi-prohnoz-na-2018-2020-roky-hruden-osnovni-ekonomichnipokaznyky/>
5. Міністерство економіки України/зовнішня торгівля товарами та послугами у 2020р. <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=76438c62-5e54-4931-ad987fe59d004a2a&title=ZovnishniaTorgivliaUkrainiTovaramiTaPoslugamiU2020-Rotsi>
6. Державна фіскальна служба України/найбільша частка у загальному обсязі імпорту. <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/print-54463.html>
7. Глущенко Я.І. Компаративний аналіз експортноімпортої діяльності України і європейських країн. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 24(1). С. 90–95.
8. Гринько П.О. Діагностика факторів зовнішнього середовища, які впливають на розвиток експортноімпортої діяльності підприємств. Бізнес-Інформ. 2018. № 8. С. 51–56.
9. Козак Ю. Г. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств / За ред. Ю. Г. Козака, Н.С. Логвінової, І. Ю. Сіваченка. – К.: Центр навчальної літератури, 2016. – 792 с.
10. Іванілов О. С. Економіка підприємства : підручник / О. С. Іванілов. – К. :

Центр учбової літератури, 2017. – 728 с.

11. Савченко М. В. Управління економічним потенціалом промислових підприємств / М. В. Савченко. - Х., 2014. - 220 с.

12. Байдала Н.М. Експортний потенціал інноваційно активних підприємств: теоретико-методологічний підхід / Н.М. Байдала // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. - №2 (129)/12 С. – 71-76

13. Шталь Т. В. Комплексна оцінка ресурсного потенціалу підприємств роздрібною торгівлі: автореф. дис. канд. екон. наук / Т. В. Шталь. –Х., 2016. – 18 с.

14. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К.: Основи, 2010

15. Державний комітет статистики України / <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0682-01#Text>

16. Сучасні тенденції реалізації митної політики України / Г. Стирнік, Я. Базилюк – <http://www.niss.gov.ua/Monitor/Juni/3.htm>

17. Державна підтримка українського експорту / <http://www.ukrexport.gov.ua/ukr/>

18. Пріоритети політики імпортозаміщення у стратегії модернізації промисловості України : аналітична доповідь / http://www.niss.gov.ua/public/File/2012_table/1011_dop.pdf

19. Бутинець Ф.Ф. Загальні засади експортно-імпоротної діяльності // Облік і аналіз в ЗЕД: Підручник. – Вид. 2-ге, доп. і переробл. – Житомир: ПП Рута, 2011. – 542с.

20. Горянська Т. В. Зовнішня торгівля України та її місце у світовій економічній системі / Горянська Т. В. / Стратегічні пріоритети – 2011. – №2

21. Іващенко М.В. Наслідки глобалізації товарних ринків для національної економіки України/ Іващенко М.В. – 2016. – № 4

22. Ковтун Е.О. Експортно-імпортні операції України на зовнішніх ринках/ Ковтун Е.О. /Економічні науки – 2013.

23. Родченко В.В. Глобалізація ринків і виробництва – один із важливих факторів впливу на розвиток економіки України / Родченко В.В. / Проблеми

системного підходу в економіці електронне наукове фахове видання – 2011. – №2

24. Талавіра Є. В. Сучасні тенденції регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємств в умовах глобалізації / Талавіра Є. В. / Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка"– 2014. – № 9

25. Кулицький С. Зовнішня торгівля України: стан, проблеми й перспективи / С. Кулицький // Україна: події, факти, коментарі. – 2018. – № 10. – С. 39–52.

26. Ірха Л.І. Бухгалтерський облік експортних та імпорتنих операцій //Актуальні проблеми економіки, -2014. - №6. – с46-49.

ДОДАТОК А

SUMMARY

Suhovitruk I.V. Import policy: general goals and current problems in Ukraine.
- Bachelor's qualification paper. Sumy State University, Sumy, 2021.

The final paper is devoted to the study of the functioning of import policy and its general goals. The analysis of a condition and dynamics of import policy of Ukraine is carried out, and problems and the purposes of import activity are revealed. The main directions of improvement and solution of actual problems of import of Ukraine are defined.

Keywords: import policy, import activity of Ukraine, import categories, conditions of import development, analysis of import activity, formation of import goals, actual problems of import.

Анотація

Суховітрук І.В. Імпортна політика: загальні цілі та актуальні проблеми України. – Кваліфікаційна бакалаврська робота. Сумський державний університет, Суми, 2021.

Кваліфікаційна бакалаврська робота присвячена дослідженню функціонування імпортової політики та її загальних цілей. Проведено аналіз стану та динаміки імпортової політики України, та виявлено проблеми і цілі імпортової діяльності. Визначено головні напрямки удосконалення та вирішення актуальних проблем імпорту України.

Ключові слова: імпортна політика, імпортна діяльність України, категорії імпорту, умови розвитку імпорту, аналіз імпортової діяльності, формування цілей імпорту, актуальні проблеми імпорту.